

HIRADO

GYOMAENDRŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

1996. OKTÓBER

MEGJELENIK HAVONTA

ÁRA: 48 Ft

**Egy
gyermek-
orvos
nyara**

*Dr. Katona
Piroska
összegzése*

5. oldal

KÖRNYEZETVÉDELME

**Nem lehet
elég korán kezdeni**

6. oldal

**Horn Gábor
iskolaügyekre válaszol**

3. oldal

**ÚJ HELYI
BUSZMENETREND**

7. oldal

**GYOMA VÁROS
TÖRTÉNETE**

Cs. Szabó István sorozata

9. oldal

**A SZÜLŐOTTHON
HALÁLA**

16. oldal

**TESTÜLETI
ÜLÉSEKRŐL**

13-15. oldal

**Szidják
a polgár-
mestert,
de a
segély
jól jön**

*A 90 napos
közhasznúak
is emberek*

14. oldal

A tartalomból:

JAPÁN VENDÉGEK
6. oldal

ADOMÁNYOZÓ ATYA
4. oldal

AZ OLTÁRKÉP LEÍRÁSA
4. oldal

ÁRVERÉS VOLT
7. oldal

DIÁKLÉTSZÁMOK
3. oldal

RADON, AZ ELLENSÉG
11. oldal

APRÓHIRDETÉSEK
13. oldal

OKTÓBER 23-I ÜNNEPSÉGEK
3. oldal

A JUDO HÍREI
15. oldal

**II. HERTER J.-EMLÉKVER-
SENY EREDMÉNYEI**
10. oldal

MEGKÉRDEZTÜK a polgármestert

*– 24-én az ivóvíz ügyében milyen jelle-
gű találkozó volt, kik vettek részt, és mi
volt az eredménye?*

– Elsősorban szakmai jellegű megbeszélés volt. Különböző szakhatóságokkal próbáljuk meggyőzni azoknak az újonnan készült dokumentációknak a tükrében a Környezetvédelmi Hivatalt, hogy az ivóvíz-ügyünk nem érinti alapjaiban a Körös-Maros hordalékkúp ivóvízbázisát, ennek szakmai problémáját. Koordinátor szerepet vállaltunk abban, hogy a benyújtott címzett támogatásnál egy második alternatívát is el lehessen fogadtatni, mert van arra esély, hogy az olcsóbb megoldásra talán hamarabb bólint rá a Parlament.

Ha a drágább megoldást finanszírozzák, akkor előfordulhat, hogy csak 2000-re lesz itt a víz, ez pedig számomra elfogadhatatlan. Maximum 2 év lehet a várakozás, amit el lehet fogadni.

Az olcsóbb megoldás még azért is jó, mert akkor Csárdaszállást is ráköthetik a rendszerre.

– A gondozási központtal kapcsolatos vizsgálat az előző lapzárta idején folyt. Milyen eredménnyel zárult?

– Két szakértő – egy jelenleg jól működő szociális otthon vezetője és gazdasági szakembere – tanulmányozta egy hétig a mi rendszerünket. Úgy ítélem meg, hogy eredményes volt. Amit ők hibaként, javítani való feladatként határoztak meg, azzal én teljesen egyetérték.

Az a véleményem úgy polgármesternek, mint orvosnak, hogy azok a szakmai megállapítások igazak. Biztos, hogy az intézmény vezetője a testület mindenkori döntésének megfelelően végrehajt, de hiányolom az önállóságot. Legyenek saját gondolatai, ötletei és ezeket hajtsa is végre annak szellemében, ahogy a testület gondolkodik.

Felmerül a kérdés bennem még bizonyos felelősségvállalásról is...

*– A következő évi adótételek emelése me-
gint csak egy lépcsőfok a lakosság elége-
detlen hangulatának fokozására. Miért len-
ne szükséges az emelés?*

– A testület még nem döntött arról, hogy emel adót, vagy sem. A hivatal bizonyos alternatívákat dolgozott ki nem lényeges emelésre. Követni kell az inflációt, az árat. Nem tudunk mást tenni, mint próbálkozni azzal, hogy növeljük a bevételeinket. Az állam nem fog annyi pénzt leadni, amennyiből jól működhet a város. Az emelés attól is függ, hogy a Parlament hogyan dönt, milyen pénzügyi lehetőségekkel látja el az önkormányzatokat.

Ha annyi pénzt biztosítanak, amennyivel követni lehet az inflációt és az árváltozásokat, akkor meggyőződésem, hogy a testület nem fog adókat emelni.

– A helyi egészségügy átszervezése nem fog a város betegellátásában zavarokat, netán hiányt okozni (gondolok itt a szülőotthon megszüntetésére)?

– Meggyőződésem, hogy nem, sőt azzal, hogy feláldozódik a szülőotthon, helyén jobban működő, szebb szakorvosi rendelők jönnek majd létre, ugyanígy a tüdőgondozó épületében.

Mindezt persze nem önként és dalolva tesszük, ugyanis nincs rá évente 15 millió forintunk. Így azonban a működésük olcsóbb lesz egy helyen. A lakosoknak majd meg kell tanulnia, hogy ezután máshová kell járni, ahol bizonyára jobb ellátásban fog részesülni.

– A polgárórség adottságaihoz képest jól látja el feladatát. A közbiztonság érdekében indokolt lenne támogatásuk...

– Senki nem vitatja a polgárórség jelentőségét, fontosságát. Egy dolog van, ami eddig is beleszólt abba, hogy nem megfelelően támogatottuk, ez a pénz szűkössége. Jövőre, ha anyagi lehetőségünk megengedi, akkor lényegesen több pénzre lesznek érdemesek.

Nem lehet elvárni, hogy társadalmi munkában csinálják ezt, hiszen alapvető feladat, hogy működjenek.

– Utóbbi találkozó?

– Főleg művészekkel találkoztam. Prokop Péterrel, aki jelentős ajándékot adott a városnak, az egyházi iskolának.

Fellegi Ádám nálam is megfordult, mint régi ismerős. Szomorúan kellett megállapítanom, hogy koncertjén Gyoma és Endrőd lakossága még 100 embert sem tudott felmutatni. Ahol csak ennyien (60) jelennek meg egy igazi nagy kvalitású művész előadásán, akkor megkérdezném, hogy hol van a 200-nál több pedagógus, a 30 orvos, az elit értelmiségi, aki annak hiszi és tartja magát...? Rádásul az időjárás is ennek kedvezett. A pedagógusok felelősségére apellálnék! Úgy gondolom, ha ők nem mutatnak példát, kíváncsiságot, érdeklődést a komolyzene iránt, akkor ki?

Részt vettem Békéscsabán a polgármesteri fórumon, a II. Herter J.-emlékversenyen.

Információim vannak arról, hogy szídják a polgármestert azért, mert dolgozni kell a városban a munkanélkülieknek közhasznú munkán. Nem sok pénzért, de többet kapnak, mint a megszokott jövedelem pótló támogatás.

Fellegi Ádám

Van egy törvény, ami lehetővé teszi azt, hogy mindazok, akik nem teljesítettek 90 nap közhasznú munkát az önkormányzat szervezésében, azok el fogják veszíteni január 1-jétől eddigi támogatásukat és ebből végképp kiesnek.

Arra kérem őket, hogy ne a polgármesterben lássák az „ellenséget”. E szomorú helyzetben örüljenek, hogy tudunk nekik – igaz, nem mindig kellemes – munkát biztosítani, de ezután még két évig kaphatják a jövedelempótló támogatásukat.

Adományozó

A Rómában élő Prokop Péter (1919., Kalocsa) pap, festőművész és író állandó kiállításának megnyitóját ünnepi szentmise előzte meg a Gyomaendrődi Katolikus Ált. Iskola kápolnájában (szept. 24.).

Magyarországon 1978 óta évente több kiállítás is részt vesz műveivel szerte az országban.

Külföldön is megtekinthetők állandó kiállításai: Róma, Prima Porta, Foligno, Grossetto, Portugália–Fatime...

1983-ban első könyve Keresztúton címmel jelent meg, azóta 12 készült el, ez évben a Pukkanó Buborék...

Állandó, önálló kiállításai a világon több helyen, még Ausztráliában, USA-ban is vannak.

1957-ben sikerült disszidálnia Rómába, ott a festőakadémián diplomázott.

Eddig 8000 képet festett, közben sokféle technikával próbálkozott. Most 36 képét adományozta a hamarosan Szent Gellért püspökről nevet kapó iskolának.

SAJÁT OKTATÁSI PROGRAM

A pénzt a gyerekre

Horn Gábor tájékoztatója

Horn Gábor országgyűlési képviselő, az Országgyűlés oktatási bizottságának tagja sajtótájékoztatót tartott szeptember 24-én Békéscsabán a módosított közoktatási törvény kapcsán. Elmondta, hogy az SZDSZ sikeresnek tartja az eddigi tevékenységét a közoktatás területén. A '94-es választási programban lefektetett elveket az új, módosított törvény tükrözi.

Lefekteti a törvényes kereteket a nyitottabb és demokratikusabb iskolarendszer megvalósításához.

A törvény létrehoz egy új intézményt, az Országos Diákjogi Tanácsot, ami egyfajta fellebbviteli lehetőségként is szolgál az iskolai konfliktusok kezelésében.

Az iskolaszék létrehozása ezentúl nem kötelező.

Az iskola valójában a helyi társadalom szolgáltató egysége legyen, ahol a megrendelő nem az állam, nem a pedagógusszakma, hanem a szülői ház, a gyerek...

'96-tól 2 éve van minden magyar iskolának ahhoz, hogy a saját helyi pedagógi-

ai programját elkészítse. Mit akar, hogyan akarja azt és milyen feltételekkel. Ezzel átláthatóvá válik az iskola.

A finanszírozásról összegezte, hogy ez a modell három lényeges összetevőre épül. Egyik a tényleges szektorsemleges finanszírozás, amikor nem a fenntartót vagy az iskolát támogatják, hanem a gyereket.

A másik a normatív, fejkvótás finanszírozás. Ez pedig versenyhelyzetet jelent az iskolák között, valamint nagyon rugalmas: gyors változásokra gyorsan reagál. Kiegészül még ez a rendszer kistéleplési kiegészítő, bejáró, nemzetiségi, etnikai normatívával. Bizonyos programhoz kötődik: napközis vagy a hátrányos helyzetűek után járó normatívával. Új elem még a diákönkormányzat, az iskolaszék és a diáksport utáni kiegészítő normatíva.

A törvényben kötelező tanári továbbképzésről is szó esik. Mindez a tanári munkanélküliség leküzdésére. A közoktatás fejlesztésére a költségvetés 2%-át fordítják

(információs hálózat kialakítására pl.). Hasonlóan 2%-ot regionális fejlesztésekre.

Kitért még a pedagógusok bérezésére, az óraszámemelésekre is. A 18 órától 20-ra történő emelés csak a felső tagozatos és középiskolai nevelőket érinti. A törvény kötelez ennek kompenzálására, amire megvan a központi pénz. Mint elmondta, az igazi bérezési megoldás egy önálló tanári bérezési tábla lenne, vagy a helyi szintű differenciálás biztosítása.

A Híradó kérdéseire a következőket válaszolta Horn Gábor.

– A megemelt óraszám bérezését hogyan oldják meg?

– Az állam garanciát vállalt az óraszám emelésének bérezésére. A túlóra fedezete eddig is megvolt, most tehát a felmérések után majd a különbözetet kell biztosítani. Erre van 2 milliárd Ft. A nyáron minden hírsztelés ellenére csak 1600 munkanélküli pedagógus lett.

– Az iskola minden kötelező feladatát el tudja majd látni – a finanszírozás biztosítja ezt?

– A törvény biztosítja, hogy az iskola el tudja látni feladatát, ugyanúgy az önkormányzati törvény az önkormányzatokat is. Amelyik nem, az az állam segítségét veheti igénybe, összeomlásról szó sem lehet.

– A bérfejlesztéseknél a tábla szerinti kategória hogyan érvényesül?

– Született egy nagyon rossz alku '96 tavaszán, ami nem tisztázta, hogy kinek mi a kötelessége.

A költségvetés + 5%-nyi bért felvállalt, de még mindig lóg a levegőben 4,5%, aminek sorsa nem tisztázott.

BK

H O L , M E N N Y I E N ?

Iskoláink szeptemberi adatai (1996–97. tanév)

Az új tanév kezdetén általános és középiskoláinkban az alábbi diáklétszámokat találjuk.

Iskola	1. osztályosok (évfolyamok/fő)	Iskolai létszám (összesen fő)	Tankönyvtámogatás mértéke
2. Sz. Ált. Iskola	87	823	900 Ft/fő
Rózsahegy K. Ált. Isk.	37 normál 13 spec. tag.	570	22%-a bekerülési összegnek/fő
Katolikus Ált. Isk.	48	91	900 Ft/fő
Kner I. Gimnázium	29 6 osztályos 27 4 osztályos 19 kereskedelmi	303	900 Ft/fő
617. Sz. Ipari Szakközépisk.	13 cipőkészítő 12 bőrdíszműves 9 női ruhakészítő 15 bútorasztalos Szakközép: 10 cipőgyártó 22 ruhagyártó	305	tankönyv értékének arányában
Bethlen G. Mezőgazd. Szakközépisk.	Szakközép-, ált. mezőg. szak 40 nappali szakmunkások szakközéplisk. 31 4 éves gazda-szakmunkás 31 kisállattenyésztő, feldolgozó 3 éves szakmunkás 29 1 éves gazdaképző, érettségi és szakmunkás-bizonyítvány után 29	322	differenciált, szülői nyilatkozat alapján

1956–1996

Az október 23-i
ünnepi program

Endrődön: 9 órakor ünnepi mise a katolikus templomban. Latorcai János országgyűlési képviselő, a KDNP országos választmányának elnöke ünnepi beszéde, kopjafaavatás.

Gyomán: 11 órakor zászlófelvonás az állami zászlónál, a 617. Sz. Ipari Iskola műsora, koszorúzás.

Az oltárképről

(A GYOMAENDRÓDI SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA KÁPOLNÁJA)

Az ember alkotótevékenysége folyamán, a művészet létrehozójaként a Teremtő munkájához válik hasonlatossá. Az istentisztelet, mivel Istennek csak a legnemesebb dolgokat lehet felajánlani, ezért válik szinte akaratlanul is a művészetek gyűjteményévé, a templom pedig a művészetek tárházává, legnagyobb befogadó héjazatától – az épülettől – kezdve, a legkisebb használati, liturgikus tárgyig. Idetartozik természetesen a templomi istentisztelet énekeitől, zenéjétől a költői művekig, és az iparművészet, képzőművészet produktumáig minden. A művészet képes egyedül arra, hogy a hétköznapiból ünnepit varázssaljon, áttételesen pedig, hogy az anyag (pl. festék, vászon) legegyszerűbb megjelenési formáját a művészi alkotás titokzatos sorompóján áthúzza egyszeriben szellemivé, magasrendű műalkotássá avassa.

Ezt a titokzatos metamorfózist az egyház az evangélium szolgálatába állította a keresztény művészet évezredein át, ezáltal a képek üdvöndje segítségével szemlélhetjük Isten dicsőségét.

Az oltárképet a reneszánsz vezette be a templomokban, amelyek nagyméretű festmények – és rendszerint a templom védőszentjével kapcsolatos tematikát dolgoznak fel látványos, nagyszabású formában.

Az itteni oltárkép egy egységként fogható fel, de hét darabból, egymással összefüggő és jelentésében egymást erősítő és magyarázó képekből áll.

Gyomaendrőd a Szeged-Csanádi Püspökség területén fekszik, az első csanádi püspök pedig Szent Gellért volt. Az oltárkép Szent Gellért élete és munkája köré fűzi mondandóját. Szent Gellért Szent István korában jött be Magyarországra. Mór, Pécs tudós püspöke hívta be az eredetileg Jeruzsálemba, a Szentföldre igyekvő velencei születésű Gellértet. Gellért Velencében a Szent György szigetén bencés szerzetes volt, nagy tudású, szent életű és komoly, vallásos férfi. Szent Gellértnek az országba jövetelét az oltárkép predelláján (alul) baloldalt láthatjuk. A predellán egy tekercsen, melyet két angyal tart, kivétel Gellért életének két sarokpontja. A bejövetele a háttérben az akkori Pécs bazilikájának tornyait látjuk, és az egyszerű bencés rendi szerzetest, Gellértet, amint áldását adja az elébe járuló és tér-

delő magyarokra. Kíséretében lovagol Mór pécsi püspök, a költő, díszes bíbor ornátusban, oldalán csatlósával.

A predella jobb oldali képe a püspök, Gellért halálát jeleníti meg. A krónika szerint Gellértet a Vata-féle pogányláza-dáskor, 1046. szeptember 24-én ölték meg a lázadók. Gellért szekerét fölfordították, a földön térdepelő és bántalmazóira keresztet vető püspököt a Gellérthegy egy sziklájáról a Dunába lökték, de mivel alul még élt, ezért lándzsával át-döfték és fejét kövel szétzúzták.

A predella fölött három kép van. A középső a gyomaendrői katolikus iskola felajánlása Szűz Máriának. Ez a kép három jelentésbeli és tartalmi részből áll össze. Alul Gyomaendrőd mai lakói, tíz valóságos személy, akik – a polgármester vezetésével – átadják az iskolát. Középen Szent Gellért, a mártír csanádi püspök, aki közvetíti a felajánlást a főső-égi hatalom, Szűz-Mária felé. Tudjuk, hogy Szent István Magyarországot Szűz Máriának ajánlotta fel. Így a jelenet egy már hagyományos gesztust elevenít fel a magyar ikonográfiában. Szűz Mária az úgynevezett „köpenyes Mária” típusa, a jóságát köpenye kiterjesztésével is kifejező anyja megjelenítése. Ez a kép a kora középkortól kezdve megjelenő donátorképek családjába tartozik. A donátor (az adományozó) itt az iskola épületének kis makettjét tartja kezében.

A középkori művészetben a donátor vagy adományozó az adományozott képen portréként kisebb méretben, alul jelent meg, vagy címerét festették a képre. A reneszánsz korban (1400-as évektől) a donátor már olyan méretben jelent meg a képen, mint a szentek vagy a többi ábrázolt. Általában portréhűséggel ábrázolták. Az itteni adományozó-kép követi ezt az ikonográfiai hagyományt.

A középképtől balra Szent Gellértet látjuk, a lándzsával és pásztorbottal, püspöki süveggel. A szent aszketikus alak, a lándzsa mártír voltára emlékeztet. Felfelé mutat, az ég – a szentek lakóhelye – és egyben a Szent Korona, Magyarország legfőbb méltósága felé.

A középképtől jobbra Szent Imre herceget látjuk, az aszketikus, gyötrődő ifjút, kezében a szüziességét jelképező liliomokkal és oldalán a felővezett karddal, amelynek csak hegye látszik. A herceg – Szent István fia – testőrpáncs-

nok és nagy vadász is volt. Halálát is ifjú korában vadkanvadászaton lelte. Mély vallásossága és aszkézise miatt szentté avatták. A herceg fölött Gyomaendrőd címere látható.

A középkép fölött a Szentháromság: az Atyaisten alakja, kitárt karjain hordozva Krisztus keresztfáját, a corпуст mintegy elénk tárva. Feje fölött a Szentlélek látható.

Az egész képet a gondolati-vallási-történeti összefüggések rendszere szövi egybe. A komponálás és a színek dekorativitása pedig segíti a mű egységének létrejöttét. Emellett a részletek is megfigyelhetők, de e részletek is alárendeltek a kép egységének.

Budapest, 1996. szeptember 4.

Salamon György

A Magyar Vöröskereszt
Területi Szervezete **véradást szervez**
a Katona József
Művelődési Központban

**1996. október 11-én
és 18-án 8-12 óra között.**

Szeretettel várjuk
minden új és régi véradónkat!

Tisztelt Lakosság!

Szociális munkánk segítéséhez használt
ruháit, cipőit szívesen elfogadjuk.

Köszönettel:

Vöröskereszt területi szervezete!
Cím: Gyomaendrőd, Fő u. 2.
Hétfő-csütörtök 8-16 óráig.
Péntek 8-12 óráig.

Anyakönyvi híradó

Újszülöttek: Adamik Tibor és Nagy Anikó fia Bence, Rafael László és Kaidos Julianna fia Péter, Bukva Lajos és Szabó Ildikó fia Gergő, Pólya István József és Tapodi Hajnalka fia István, Lakatos Attila és Rácz Erzsébet fia Béla, Papp Gyula és Nagy Gizella fia Gergő Gyula
Házasságkötés: Szabó Mihály és Csapó Anikó

Akik eltávoztak közülünk: Bótos Lajos István 71, Pésó Illésné Privóki Matild 88, Nagy Elek 88, Vinkovics András 49, Juhász Sándor Ágoston Katalin Julianna 46, Rácz Sándor Ferenc 69, Giricz Imre 74, Roncsek Mihály 84 éves korában

A nyári megbetegedések közül nagyon gyakoriak voltak a vírusfertőzések (hasmenés, hányás), köthártya-gyulladás. Ez utóbbiak egy részében a strand vize játszott szerepet.

20 alkalommal derült ki, hogy **szalmonellás** fertőzéssel van dolga. Közülük kettő már a kontrollvizsgálat után negatívvá vált. A legtöbb viszont „ürítő” maradt, vagyis székletükkel ürítették ezt a baktériumot, egyszersmind a fertőzés forrásává is váltak. Itt azonban az ételfertőzés a leggyakoribb. A tojás, tejtermékek, felvágottak, esetleg hűtőszekrényben tárolt ételek veszélyesek, bár ezekben a kártevő a felmelegítés hatására – ha 80 fok °C-t eléri – elpusztul.

Fontos a higiénias szabályok betartása a beteg környezetében. A szalmonella egy baktérium, amely a bélbe jutva fertőzést vált ki. Ennek tünetei a lázas állapot, hányás, hasmenés, ami a kiszáradásig is eljuttathatja a beteget.

A véráramba került alattomos baktérium túlél a szervezetben, mindenféle belső szervet megtámadhat, gyulladást okozhat. Régebben kórházak fertőzőosztályain kezelték ezeket a betegeket, de manapság annyira elterjedt lett ez a kórokozó, hogy a fertőzőosztályok nem tudják már vállalni, csak a legsúlyosabb betegeket.

Az ÁNTSZ közlése szerint az idén nagyon magas volt a fertőzöttség a megyében.

Vírusos enteritisek is előfordultak nagy számban. Ez hasonló a szalmonellához, de az akut időszak elmúlásával „ürítés” nem marad vissza. A sót, vizet, cukrot pótolni kell a betegnél ilyenkor.

Egy skarlátos kapott kezelést, míg **két beteget veszettség** ellen be nem oltott kutya megharapott. Azért, mert ilyen eset előfordult, fel kell hívni a lakosság figyelmét arra, hogy mindenki oltassa be kutyáját, de főleg azokat a városzéli ebeket, amelyek találkozhatnak kóbor állatokkal. Ennek fontosságát be kellene látni minden kutyatartónak.

A kullancsveszély, így a csípések száma lényegesen nagyobb volt ez évben, mint szokásos.

Lényeges tudni, hogy a kullancsot minél előbb ki kell venni a bőrből, pl.: egy szemöldökcsipesszel. Nem nagy baj, ha a feje leszakad, ugyanis bebizonyosodott, hogy a mérgező, fertőző anyag a potrohában van. Fontos tehát ezt eltávolítani. A fejrész vagy kiszedhető, vagy a későbbiekben kilökődik.

Az idei nyár eseteinek összegzésére kértük dr. Katona Piroska gyermekorvost.

A kullancs által terjesztett betegségek ellen védőoltással lehet védekezni.

Sok **otthoni és utcai baleset** is történt, halálos, hál' istennek, nem volt a körzetében.

Gyakori volt még a **hurutos megbetegedés** is. Valószínű a hűvös nyár miatt. A megfázási hullám most is tart a náthától a tüdőgyulladásig.

A fertőző betegségek a higiénés rendszabályok betartásával, figyelemmel megakadályozhatók. Azonban csak védőoltás alkalmazható sok esetben. Ilyen pl.: a fertőző májgyulladás, diftéria, influenza... A szalmonella ellen sajnos még nincs vakcina. Az **újra támadó** tbc veszélyezteti a lakosságot, egyrészt az élet-

viszonyok romlása miatt. Ezért megszigorították az oltási, védekezési rendet.

Az allergia terjedése is elért bennünket. Itt is legfontosabb a megelőzés.

A poros, virágporos területek kerülésével, vagy például a parlagfű eltávolításával, egyszerűen a gyomok irtásával. Ebben kicsit többet kellene tennie a gyomaendrői lakosoknak.

Összefogással az irtásért! Ne hagyjuk gyomosodni a kertet, az udvart, a ház környékét, utcákban a gödrök, árkok partját! Ez pénzbe se kerül, csak kis odafigyelést igényelne...

E csecsemő-kisdedkori allergiás betegségek jó része megelőzhető a gyermekek helyes táplálásával, az anyatejes táplálás propagálásával.

Dr. Katona Piroska beszámolt arról is, hogy fokozatosan fejlesztheti rendelőjét pályázaton nyert összegekből. Különböző fontos szűrővizsgálatokat képes ezentúl végezni.

A REFLOTRON 4-es műszerrel például a vér 18 paraméterét lehet meghatározni. Érelmeszesedés, magas vérnyomás, a szív-érrendszeri betegségek megelőzésére.

A Szívügy Alapítvány pályázatán egy ún. 24 órás HOLTER EKG-vérnyomás monitort nyert, számítógépes diagnosztizálásra. Ezzel további 200 beteg vizsgálatára nyílik lehetőség.

Továbbá: az Egészségbiztosítási pályázat, a Népjóléti Minisztérium pályázata és az MHB Egészséges Nemzetért Alapítvány pályázata említhető meg. Ez utóbbi a 14. életévét betöltött fiatal emberek anyagcseréjének szűrését támogatja.

Japán vendégek Gyomaendrődön

Az előző '91-es szeminárium is sok fontosat és újat eredményezett. Akkor részben szerkezetpolitikai, gazdasági kérdésekről volt szó. A Halászati Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége kongresszusán elhatározták, hogy a halászatfejlesztési szemináriumot az idén Magyarországon is megrendezik.

Ezeket Csoma Antal, a Gyomai Körösi Halászati Szövetkezet elnöke, a Haltermelők Országos Szövetségének elnöke, a nemzetközi szövetség halászati bizottságának alelnöke mondta. Ez utóbbi elnöke egy japán, a négy alelnök francia, indiai, koreai és Csoma úr Gyomáról. A magyarországi előadásokon 3 külföldi és négy magyar előadó tartott előadást különféle szakmai témákban.

Két napot Budapesten töltöttek. Az egynapos hajdúszoboszlói és gyomai kirándulás során azután megtekintették a vendégek a Gyomai HTSZ halfeldolgozó üzemet szept. 25-én.

A szeminárium célja a jövő lehetőségeit, a talpon maradás esélyeit boncolgatni, választ adni a kérdésekre – fűzte hozzá Csoma úr.

Egyik nagy tanulság japán példán keresztül az, hogy a fejlődés útját csakis az állami támogatási rendszerek biztosíthatják, helyes és megfelelő lobbizás mellett.

Szemléletváltozás szükséges abban is, hogy a vezetőt ne a napi ügyek foglalják le, hanem a hosszú távra való gondolkodás, tervezés... Előre kell lépni és fejleszteni, állhat a gazdálkodás mottójául – fejezte be Csoma Antal.

- B -

A TÚZOLTÓSÁG HÍREI

Aug. 30-án szalmakazal kapott lángra Dévaványán. Mire odaértek a tűzoltók, a kazal sajnos leégett.

Szept. 8. Egy vízbe fulladt személyt emeltek ki a ványai úti közúti hídnál.

22-én bejelentették, hogy Perven egy tanya ég. Kiderült, hogy az ablakon kihelyezett kályhacsó füstölt...!

25-én a Mikes utca 16. sz. házában belvizet szivattyúztak le.

Aktualitásra (cselekvésre) várva

Ma sem késő, sőt minél gyakrabban fel kell hívni a figyelmét úgy a lakosságnak, mint az illetékeseknek arra, hogy az elvadult környezetrombolás korában milyen fontos (lenne) a közös cselekvés a környezetvédelem, a környezetkímélés ügyében. Nem később és nem hamarabb, mint azonnal!

Az ETA-programban szerepel a Körösök vidékének fejlesztése. (ETA-program = a flamand kormány által finanszírozott terv, a flamand és a magyar kormány közötti együttműködés része, a környezetvédelem, a turizmus és a mezőgazdaság fejlesztésére.)

A gyomaendrői nagyszabású összejövetelen ez év tavaszán elhangzott többek között az alábbi lényeges kijelentés is. (A fiatalok nevelés szükségességét kell hangsúlyozni és megkezdni – a szerk.)

... A hulladék/szemét kezeléséről regionális, összehangoltan kialakított telepnek kell gondoskodniuk. Be kell vezetni a szelektív gyűjtési módokat. Történnjen meg megfelelő tervek alapján a hulladék-visszanyerése. A lakosság érzékenységének, éberségének növelése a szemétre vonatkozó összes problematikában, és aktív részvétele szintén előfeltétele a hulladéktermelés elleni harcnak.

Tudatos nevelésnek kell indulni az óvodai, általános iskolai szinten.

Magyarországnak fel kell vennie a harcot ennek a növekvő gondnak a legyőzésére, amit már korán a fiatalok tudatában kell táplálni; mert a tudati átalakulás nélkül lényeges javulás sajnos nem várható. Helyi szinteken az önkormányzatok feladata a megoldás.

Megelőzési kampányokkal szükség lesz a hulladéktermelést is minimalizálni.

A Gyomaszolg Kft. értesíti a tisztelt lakosságot,

hogy az őszi *lomtalanítást* 1996. október 15-én végzi. Felhívja a lakosság figyelmét, hogy a földes utak mellett lakók zsákba vagy kötegelve a legközelebbi szilárd burkolatú út mellé kirakni szíveskedjenek legkésőbb 1996. október 15-én 7.00 óráig. A lomtalanítás nem terjed ki széna, szalma, kukoricaszár, trágya, építési törmelék elszállítására.

A Gyomaszolg Kft. felhívja a lakosságot és a közületek figyelmét,

hogy a burkolt utak esetén a szemétyűjtést kukás edényekben kell hogy történjen, burkolatlan utakon műanyag zsákokban kell kihelyezni. A nem megfelelően tárolt és gyűjtött (pl. ömlesztett) szeméttel nem szállítjuk el.

Állásajánlatok

Vizsgáló kazánfűtő (Dévaványa) – 1 fő, **festő- és mázoló** (Gyomaendrőd) – 1 fő, **állatgondozó** (Gyomaendrőd) – 1 fő, **hegesztő** (Dévaványa) – 10 fő, **ács-állványozó** (Budapest) – 2 fő, **asztalos** (Budapest) – 2 fő, **szobafestő- és mázoló** (Budapest) 2 fő, **kőműves** (Budapest) – 2 fő, **villanszerelő** (Budapest) – 2 fő, **területi képviselő** (Szeghalom) – 3 fő, **varrónő** (Gyomaendrőd) – 10 fő, **esztergályos** (Gyomaendrőd) – 1 fő, **pék** (Gyomaendrőd) – 2 fő, **betanított cipész** (Dévaványa) – 20 fő, **ügyintéző** (diploma szükséges) (Dévaványa) – 1 fő, **költségvetési ügyintéző** (Gyomaendrőd) 1 fő, **élelmiszeripari betanított munkás** (Gyomaendrőd) – 15 fő, **autószerelő** (Gyomaendrőd) – 1 fő.

Murphy bölcsességei

- A zsenit arról lehet megismerni, hogy tépőzáras cipőt hord. (A cipőfűzőt nem tudná bekötni!)
- Kollégád imádja a munkát. Képes egész nap ülni és nézni, ahogyan dolgozol.

Helyi járatú AUTÓBUSZ - MENETREND

Érvényes: 1996. szeptember 2-től

MUNKANAPOKON

Öregszőlő	Déryné M. H.	MÁV-áll.	Szabadság t.	MÁV-áll.	Szabadság t.	Déryné M. H.	Öregszőlő
5.25	5.30	5.40	5.45	5.55	6.00	6.10	6.15
	5.55	6.05	6.10	6.20	6.25	6.35	
6.15	6.20	6.30	6.50	6.55	7.00	7.10	7.15
	+6.55+M. lap	7.15	+7.20+Kisr.	+7.30+Ipari	-	7.45	
7.15	7.20	7.30	7.35	8.00	8.05	8.15	
	8.15	8.25	8.30	8.50	8.55	9.05	
	9.40	9.50	9.55	10.15	10.20	10.30	
	10.50	11.00	11.05	11.30	11.35	11.45	
	11.50	12.00	12.05	12.35	12.40	12.50	
	-	-	-	-	-	13.00	13.05
13.05	13.10	13.20	13.25	13.45	13.50	14.00	14.05
	+13.45+Ipari	13.55	14.00	+14.10+Kisr.	+14.15+Ipari	14.25	
14.05	14.10	14.20	14.25	15.00	15.05	15.15	15.20
	15.00	15.10	15.15	15.30	15.35	15.45	
15.25	15.30	15.40	16.05	16.10	-	16.25	16.30
	16.10	16.20	16.25	+16.30+Kisr.	+16.35+M. lap	16.55	
16.35	16.50	17.00	17.05	17.45	17.50	18.00	
	18.00	18.10	18.15	18.30	18.35	18.45	
	18.45	18.55	19.00	19.45	19.50	20.00	
	21.20	21.30	21.35	21.50	22.10	22.20	

ÖREGSZŐLŐBE KONDOROSI ÚTON KÖZLEKEDIK

Tanítási napokon – NAGYLAPOSRA Déryné Műv. Háztól	6.35	14.30
– NAGYLAPOSRÓL Déryné Műv. Házhoz	6.45	14.45
– HÍDFŐTŐL – Déryné Műv. Ház – Selyem utca – Október 6.-ltp – egyházi iskola		15.40

Bővített útvonalon közlekedik isk. tanítási napokon, a jelölt hely érintésével.

MUNKASZÜNETI NAPOKON

Öregszőlő	Déryné M. H.	MÁV-áll.	Szabadság t.	MÁV-áll.	Szabadság t.	Déryné M. H.	Öregszőlő
5.25	5.30	5.40	5.45	5.55	6.00	6.10	6.15
6.15	6.20	6.30	6.50	6.55	7.00	7.10	
	7.20	7.30	7.35	8.00	8.05	8.15	
	8.20	8.30	8.35	8.50	8.55	9.05	
	9.40	9.50	9.55	10.15	10.20	10.30	
	10.50	11.00	11.05	11.30	11.35	11.45	
	11.50	12.00	12.05	12.35	12.40	12.50	
	13.10	13.20	13.25	13.45	13.50	14.00	14.05
14.10	14.15	14.25	14.30	14.45	14.50	15.00	
	15.30	15.40	16.05	16.10	-	16.20	16.25
16.30	16.50	17.00	17.05	17.45	17.50	18.00	
	18.00	18.10	18.15	18.30	18.35	18.45	
	18.45	18.55	19.00	19.45	19.50	20.00	

Haszonbérleti árverés

Megtörtént a keselyüsi, peresi, ugari, Szent Miklós-zugi, csejti, susány-zugi, décsi-páskumi, fazekas-zugi földterületekre az 5 év időtartamra szóló haszonbérleti árverés szeptember 16-án a polgármesteri hivatalban.

Kalapács alá került közel 260 ha. Megismételt árverés várható décsi-páskumi földek esetében az egyik óvás, a másik visszalépés miatt.

Néhány kiragadott licit kg/ak-ban a Décsi-Páskum területére, mivel ez volt a legtöbb ez alkalommal: 20, 35, 36, 38, 41, 46. (20 kg/ha volt pl. 7,12 ak a 02284/19 hrsz.-on vagy a 02294/6 hrsz.-ú 24,31 ak-ás terület. A 46 kg/ha a 02294/9 hrsz.-ú 186,68 ak-ás terület volt.)

Sziasztok, kis kiránduló barátaink!

A nagy sikert aratott kirándulásainkat szeretnénk ebben a tanévben is folytatni. Október 12-én ismét Budapestre utazunk. Ez alkalommal a Globe Színház 2 fantasztikusnak ígérkező kiállítása tartogat számunkra meglepetéseket. Egyik, az iskolai tantárgyakhoz értékes anyagot nyújtó interaktív kiállítás (pl. késleltető telefon, hanggyűjtő, rajzolás tükrön át... stb.), másik, a Walt Disney munkásságát bemutató robotokkal mozgatott meseképek kiállítása. Ellátogatunk a Közlekedési Múzeumba is, és végül megtekinthetjük a világ első Zászlómúzeumát, ahol földünk országainak címerei, zászlói, jelképei láthatók.

Részvételi díj: gyerek: 1100 Ft, felnőtt: 1300 Ft. Művelődési központ, Kossuth u. 9. sz.

Ha felkeltettük érdeklődésedet, és szeretnél kis csapattal közösen eltölteni egy fantasztikus napot, akkor várunk október 12-én reggel háromnegyed 7-re a művelődési ház elé (Kossuth u. 9. sz.) enni-innivalóval, esőköpennyel! Az endrődi részen a Fő úton a nagy ABC melletti buszmegállóban várjatok!

A Katona József Városi Művelődési Központ programajánlata

(OKTÓBER 4. – NOVEMBER 4-IG)

Október 8.: (18 óra)

LOS ANDINOS-KONCERT. Igazi, hangulatos dél-amerikai népzene! A helyszínen megvásárolhatók az együttes műsoros kazettái, CD-i, valamint hangszerek, ajándéktárgyak Peruból, Bolíviából, Ecuadorból.

Belépő: 150 Ft (diák, nyugdíjas) és 220 Ft (felnőtt)

A rendezvény támogatói: Corvo Bianco Schuch Bt.,

Október 11.: Vérdó nap.

Október 12–27-ig:

HONTI ANTAL KIÁLLÍTÁSA.

Megnyitó: 12-én de. 11 órakor. A megnyitón beszédet mond dr. Frankó Károly polgármester.

A kiállítás megtekinthető: hétköznap 8–19 óráig, szombaton: 9–12 óráig.

Rendezgetvén dolgaimat, a számomra még elrendelt időt szerény munkával és csendes meditációval töltögetve, rég elfelejtett vázlatfüzeteim kerülve a kezembe, szomorúan néztem a már megsárgult lapokat. Kár értük, hogy így elkallódjának.

Egy ráérő délután elszántam magam, hogy megnézzem, Péter unokám ugyan mit motoszkál azon a számítógépen szinte éjjel-nappal, s kértem, mutassa már meg, hogy mit is tud e fránya gép, hogy olyan rabul ejtő.

Elcsodálkoztam. Egy varázslattal kerültem szembe. Mindent lehet vele csinálni. Rajzolni, kicsinyíteni, nagyítani, elhagyni, hozzátenni, megörökíteni elszálló gondolatokat és még sok mást. Döbbenetes! Elő a régi vázlatokkal, s csoda történt, a gépen megújultak. Új tartalmat kaptak. Önálló alkotásokká nemesedtek. Étvágyat kaptam. Hát nézzük csak! Mi történne, ha a meglévő képeimmel is játszadoznánk a gépen?

Két hétig teljesen belebolondultam, csak ültem az unokám mellett és vezenyeltem neki, mint egy karmester a zenekarnak.

S íme. Itt van egy részük a kiállításon, a régi képeimből, vázlateimből, az általam, az unokám és a számítógép közreműködésével született „ÚJ” alkotások. Kérem, tekintsek meg őket.

Október 28.–november 7-ig:

PÉLINÉ EMÓDI ETELKA KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA.

Megnyitó: október 28-án 16 órakor. megnyitón beszédet mond dr. Banner Zoltán művészettörténész.

A kiállítás megtekinthető: hétköznap: 8–19 óráig és szombaton 9–12 óráig.

Jön! Jön! Jön!

November 18–24-ig Vasarely-kiállítás a művelődési központban!

Vasarely-kiállítás Gyomaendrődön!

Victor Vasarely magyar származású világhírű képzőművész kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők a Katona József Városi Művelődési Központban november 18–24-ig.

A művész képeit – a pécsi állandó kiállításon kívül – több mint 10 éve nem láthatta a magyar közönség. Ez az anyag, amely Gyomaendrődön bemutatásra kerül, bejárta már szinte az egész világot. Először a fővárosokban volt látható. Az országos vándorkiállítás Magyarország 10 városában (Sopron, Szombathely, Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Győr, Verőce, Eger, Salgótarján, Szolnok) és Békés megyében egyedül Gyomaendrődön tekinthető meg.

A kiállítási anyag magángyűjtemény (Cs. T. tulajdona), amely eddig hazánkban egyetlenegyszer volt látható. Ismert és kevésbé ismert képek egyaránt bemutatásra kerülnek. Vasarely alkotásából teljes skálát láthatunk majd (fekete-fehér, színes és térhatású képek, valamint szobrok), amelyek hűen reprezentálják a méltán világhírű művész munkásságát.

A kiállítás megrendezési költségei igen magasak, ezért minden képzőművészeti iránt érdeklődő magánszemély és cég szponzori támogatását a rendező művelődési központ nagy örömmel elfogadna.

FELHÍVÁS

Továbbra is várjuk a lakosság segítségét az ifjúságmozgalmi kiállítás létrehozásához.

Várjuk azon jelentkezését, akik az ifjúságmozgalom történetéből úgymint cserkészszövetség, leventemozgalom, Kalot, Kimsz, Madisz, úttörőmozgalom, pajtásszövetség, kisdobosmozgalom, DISZ, KISZ, Demisz tagja volt, és a dokumentumokat vagy emléktárgyakat a kiállítás időtartamára kölcsönadná.

A kiállításra szánt anyagokat, illetve a személyes jelentkezést október 16-ig várjuk az alábbi címen:

Közösségi Ház, Gyomaendrőd, Blaha út 21. Telefon: 66/386-917.

Szervező: Ádám Gyöngyi

Kiállítás megnyitó: 1996. október 19-én 16 órakor a Közösségi Ház földszinti termében, és megtekinthető október 31-ig napközben 9–17 óráig.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

A Közösségi Ház október havi programja

9-én 17.00-tól: Cukorbeteg klubja.

10-én 10.00-tól: Zenés gyermekműsor óvodásoknak és kisiskolásoknak. Vendégeink: Hevesi Imre és Gulyás Levente.

11-én 16.00-tól: Termékbemutató.

19-én 18.00-tól: A Magányosok klubja alakulásának 2 éves évfordulóját ünnepli, közös vacsora keretében.

19-én 16.00-tól: Az ifjúságmozgalmi kiállítás megnyitója. A kiállítás nyitva: október 31-ig, hétköznapokon 9–17 óráig.

26-án 17.00-tól: Teaház

E havi vendégünk: Dévai Nagy Kamilla.

A műsor címe: Magyarok fénye. Az előadás után kazetta és CD vásárolható a helyszínen.

Belépő: 100 Ft.

A Közösségi Házban az idei őszi folyamán is beindult a társastáncanfolyam egy csoportban, valamint helyet adunk még egy gitár- és számítógép-kezelői tanfolyamnak.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket a rendezvényeinkre és állandó csoportjainkba!

Adatok Gyoma történetéhez 1.

Gyoma a Hármaskörös bal partján, annak árterületén fekszik. Valamikor a Egyesült vagy Nagy-Körös melletti, közvetlenül a folyómeder szélén lévő, mintegy 10 hektár kiterjedésű magaslaton indult meg a település. A belterület legmélyebb fekvésű pontja tszf. 83,50 m magasságú térség (kisebb kiterjedésű térség a volt Ságvári és Micsurin utcák kereszteződésénél), a belterület 80%-a tszf. 85,00 m. felett fekszik. Külterülete a bal parton részben a Békés-csanádi löszhához tartozik (Keselyős, régebbi nevén Tanyaföld), tszf. 85,00 m. A jobb parti térség lényegesen mélyebben van, tszf. 84,00 m. A város területének altalaját a vékony fedőréteg alatt főleg a zsíros agyagok különféle változatai alkotják, de adódnak lencsésen közbetelepült iszapos agyag és homokos agyagrétegek is. A csapadékviszonyokra az év 500 mm-es átlag a jellemző, de az északi részekben 300 mm-es évi csapadék is előfordul. E terület már az ország legszélösebb éghajlatú részéhez tartozik. A Hármaskörösnek a város életében meghatározó szerepe volt s van. (*Gyomai tanulmányok 1977, 487. oldal*)

Gyoma város 22 500 ha területével a környék legnagyobb területű települése, annak ellenére is, hogy 1973-ban területéből 3674 ha-t elcsatoltak Túrkeve városhoz. Az 1973 előtti együttes területe földrajzi szempontból három részre bontható. É-D-i irányban hosszan elnyúló határának É-i fele a Berettyó (honfoglalás idején s a fejedelmek korában Túr) vízrendszeréhez tartozik. A régészeti lelőhelyek sora jól ki rajzolja a különböző korokban elzáródott meanderágakat (holtágakat), amelyekből négy esik a Balai pusztára. A régészeti lelőhelyek minden korszakban bőségesen előfordulnak, feltűnő a kurgánok (kunhalmok, mesterségesen felhánt földhalmok) nagy száma. Az É-i területet a Hármasköröstől a Pusárnak (régén Póvár, Pocsár, Pó Sara) nevezett mély fekvésű rész választja el. Ezen alig van lelőhely és az is szegényes. A Körös régi meandereit viszonylag fiatal medrek darabolják fel. A lelőhelyek főleg a régi ágak partjain ülnek.

A HONFOGLALÁS KORÁTÓL A TÖRÖK HÓDOLTSÁG UTÁNI ÚJRATELEPÜLÉSIG

Olvasói és más kéréseknek teszünk eleget, amikor hasonlóan a Városunk című laphoz helytörténeti ismertetést kezdünk el közölni.

Többen észrevételezték és hiányolják a gyomai település történetét a túlnyomórészt endrődi történetekkel foglalkozó fent említett lap sorozataiban.

Szíves örömet teszünk eleget a valóban jogos kéréseknek, annál is inkább, mivel Cs. Szabó István rendelkezésünkre bocsátotta etnográfiai értekezését Gyoma történetére vonatkozóan.

A hajdani ártér különösen széles volt a településtől K-re, ahol a Halmagyi rész csaknem üres – régészeti leletek szempontjától –, a medertől D-re fekvő Nyilasokon is csak egy igen régi meandert rajzolnak ki avarkori és Árpád-kori települések. A D-i részt a Keselyős nevű magas fekvésű, erősen tagolt, de élő vizektől nem járt plató foglalja el. Ez a Maros ősi törmelékűjének a pereme. Itt igen kicsi és szegényes lelőhelyek vannak. A plató É-i szélén húzódó, kb. K-Ny-i irányú hát – amely a Körös ártér D-i partját zárja le – viszont igen gazdag lelőhelyekben, de ezek legkorábbi is csak késő-bronzkori. (*Jankovich B. D. – Makkay J. – Szóke Béla M.: Békés megye régészeti topográfiája, Szarvasi járás IV/2., Budapest, 1989, 186. oldal*)

Gyoma jellegzetes folyókétparti, kiterjesztett, nagytartó-földművelő gazdálkodást folytató közösség települése,

amely gazdálkodás és településrendszer párhuzamait mind a mai napig megtalálhatjuk az Orosz Birodalom D-i sávjában el egészen Kína Hszin-Csiang-Ujgur Autonóm Tartományáig, azaz Belső-Ázsiáig. Említett gazdálkodási rendszert – ti., hogy a folyó egyik partján van az állandó település, szántóföldekkel, belső legelőkkel, a túlparton pedig külső legelők és kaszálók – az akadémikus tudomány nomád gazdálkodásnak nevezi. Maga a település neve – Gyoma – személynévi eredetű, feltehetően a legrégebbi „törökös”-magyar rétegből ered. Gama, Gyuma, Gyana, Gyama alakban többször előfordul személynévként is, s a mi Gyománkra vonatkozóan is, a Váradi Regestrumban. (*Kandra Kabos: A Váradi Regestrum, Budapest, 1898, 239., 275., 448. oldal*)

A színeim-merse nemzetség első ismert őse is Gyoma (de genere Gyoma). (*Haan Lajos: Békés vármegye hajdani, Pest, 1870, Gyoma címszónál*).

Baskíriában is van egy Gyoma folyó, oroszul Gyim. Jellemző a török nyelvű népekre, hogy folyókat, vizeket is elneveznek személyekről, s viszont vizek nevét is adják személynévként (pl. Etel-Etil-Attila, ami a legismertebb példák egyike). Gyoma folyóval való találkozásukat nagyon szépen, érzékletesen, líraián leírják könyvükben Boros János és Rapcsányi László. (*Boros János – Rapcsányi László: Vendégségben őseinknél, Budapest 1975, 164–168. oldal*)

Meglehet, hogy a Körös partján előforduló személynévi eredetű helynevek esetleg besenyő eredetűek (Gyoma, Ege, Tarcsa, Nadány, Bala, Ecseg stb.) A besenyők régészeti hagyatékát eddig még nem sikerült elkülöníteni. Békés megye É-i részén a magyar fejedelmek telepítettek le besenyő közösségeket már a X. század első felében. Ez a tény is elmentmondani látszik a besenyőktől elszennvedett állítólagos megsemmisítő vereségünknek, amelynek következményeként aztán a magyar nemzetségek fejvesztve, minden tervszerűség nélkül beözönlöttek a Kárpát-medencébe.

Cs. Szabó István
okl. mezőgazda és okl. etnográfus
(Folytatjuk)

A telefon életet menthet...

Telefonhelyzet Gyomaendrődön

Gyomaendrőd – más településeké is természetesen – urbanizációjának egyik fokmérője a telefonellátottság, de a jól működő nyilvános hívóállomások száma is. Jól működő, megítélésünk szerint akkor, ha szükség szerint rendelkezésre áll, nincs használaton kívül valamilyen ok miatt. Ez az ok általában rongálást jelent. Emiatt sokszor napokig, de hetekig is „süket” lehet a készülék. Fontos vagy kevésbé fontos közlendőnk továbbra is csak gondolat és kíváncsi maradt, az esetleg barbár rongálók eredményes tevékenysége miatt...

Búzás Zoltán, a Hungarotel megyei igazgatója állt rendelkezésünkre telefon-témában Gyomaendrőddel kapcsolatban.

Elmondta, hogy városunk 1000 vonalas kapacitása már lekötött, eddig azt nem lehetett bővíteni.

A 30 nyilvános fülkéből 11 kártyás, 19 pénzes (érmés). 1996-ban a mai napig 8 rongálás történt, ami 1 kártyás és 7 érmés fülkét érintett. (131 rendbeli a rongálások száma megyei viszonylatban, ahol 932 nyilvános állomás található.)

Az okozott kár értéke 310 678 Ft-ot tesz ki, valamint 8600 Ft-ot tulajdonítottak el a perselyekből a vandál, aprópénzre éhes rablók. (A megyei adat 2,5 millió Ft.)

'95-ben 13 alkalommal dolgoztak eredményesen a telefonrongálók városunkban. Búzás úr tudomása szerint Gyomaendrődön egy érmés fülke van üzemben kívül ma – anyagihiány miatt...

Műszaki hiba miatt is előfordulhat időszakos állomáskiesés.

Azzal indokolta ezeket, hogy az anyagbeszerzés egyre nehezebb, hiszen az alkatrészek importból származnak. Sajnos néha komplett készüléket kell feláldozni a javításokhoz...

A mobilkészülékek megjelenése miatt konkurenciáról a következőket nyilatkozta Búzás úr.

Érezhető a mobilok felé történő elmozdulás, ami természetesen elveszi a forgalom egy részét a vezetékestől. Úgy vélem – mondta –, hogy egyre inkább a két rendszer kiegészülése alakul ki. Várható, hogy előbb-utóbb a mobilt arra fogják használni, amire való, vagyis egy-két szó üzenetre...

Nem tudok olyat, hogy a mobiltelefon-tulajdonos ne kért volna vezetékes készüléket is, ugyanis az üzemeltetés költségeiben nem lehet összehasonlítani a kettőt.

– Mivel lehet még a konkurenciát állni, esetleg előnyre szert tenni?

– Megemlíteném az üzenetrögzítő szolgáltatásunkat, ami tulajdonképpen minden központban automatikusan működik. Hasonlóan, mint a mobiltelefonok központi üzenetrögzítője. Annyi megkötéssel, hogy az analóg központokban nem automatikus az üzenet, hanem fel kell hívni a 410-410-es számot; majd annak a számát, akinek üzenünk, ekképp a postafiókban meg lehet hagyni az üzenetet. Jelen pillanatban ez csak egy helyi beszélgetés díjtételének felel meg.

Beszámolt még arról is, hogy Gyomaendrődön megtörtént az előszerződés megkötése a telefonra várakozókkal, ami azt jelenti, hogy 1 éven belül mindenkinek működni fog a készüléke... Ennek tervezési folyamata már megkezdődött. Kiküldtek 2200 előszerződést, ebből több mint fele válaszolt és fizetett is.

Vannak még olyanok – 472-en –, akik eddig nem reagáltak. Aki szeptember végéig ezt nem tette meg, azt törölték az állományból, egy új igénylésnél vehetők csak számba a későbbiekben.

szeptember 18.

- BK -

SAKK

A II. Herter József-sakkemlékversenyt Gyomaendrődön szeptember 13–15-én, 21–22-én rendezték meg a ligeti pavilonban. Gyomaendrőd Város Önkormányzata és Gyomaendrőd-Déaványa SE sakkszakosztálya által lebonyolított verseny fő szervezője Tóth Péter volt.

A két hétfős próba eredménye:

1. Volosin Vladimir (orosz), 2. Csomós Roland (Gyoma-D. SE) 8,0;
3. Fekete Albert (GYDSE) 7,5; 4. Andor László (Békéscsaba) 6,0; Szoukup Helga (Erzsébetváros) 6,0; ifj. Gombár János (Szarvas) 6,0 ponttal.

A GYDSE csapata első mérkőzését 1996. október 12-én játssza a Gyula SE csapatával.

Értesítés az 1995/96-ban mért radonról

1995/96-ban a RAD Alapítvány Lauder Kutatócsoportja a helyi iskolák együttműködésével az ország 182 településén összesen 5690 házban határozta meg a radioaktív radongáz szintjét.

Köszönjük minden tanár- és diákmunkatársunknak a pontos, megbízható munkát.

A 2. Sz. Általános Iskola 8. b. osztálya, osztályfőnökük és fizikatanáruk, Cseh Jánosné vezetésével, az 1995–96-os tanévben radonháttersugárzás-mérést végzett városunkban.

A mérés 80 lakosra terjedt ki – ennyi detektort tudott településünknek biztosítani a budapesti Lauder iskola, ahol a mérési eredményeket feldolgozták és értékelték.

A mérés 3 szakaszban (őszi-téli-tavaszi időszak) 3–3 hónapig tartott. A detektorokat a lakószobák padozatától 50–90 cm-re helyeztük el abban a magasságban, ahol az ott lakó (alváskor) a legtöbb időt tölti. A három hónapos időszak végén a detektorok begyűjtését, majd az újak kihelezését a tanulók végezték.

A három időszak mérési eredményeiről a lakókat értesítettük, ahol a mérési eredmény magasnak bizonyult (oka

lehet ennek a hosszú tél, bezártság), ott a központ által javasoltak alapján kértük a lakókat szellőztetési szokásuk változtatására.

Most, a mérés befejezésével az éves átlageredmények ismeretében értesítjük a mérésben részt vett lakosokat, hogy városunkban „riasztó”, átlagon felüli éves átlagot nem mérünk.

Mérési eredmények ismerete nélkül is jó azonban, ha lefekvés előtt 15 percig a hálószobákat huzattal szellőztetjük, ekkor ugyanis minimálisra csökkenthető az egész nap felgyülemlt radonszint, amelynek egészségkárosító hatása nem vitatható.

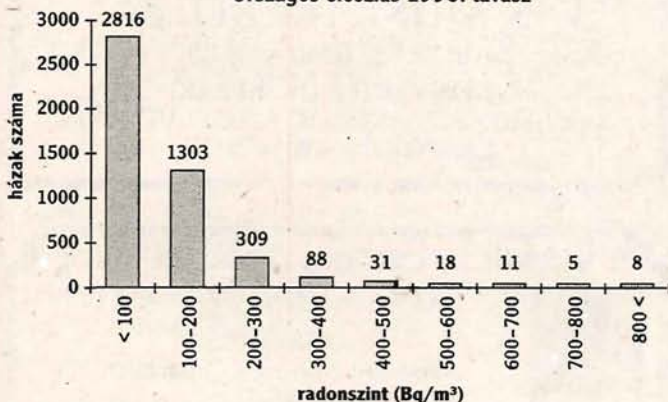
A mérés ingyenes – csak a detektorokat kell kíméletesen kezelni, illetve megtérni 9 hónapig lakásunkban.

Munkánkat szép levélben köszönte meg dr. Tóth Eszter szervező. Mi a lakosok nevében a lehetőséget köszönjük.

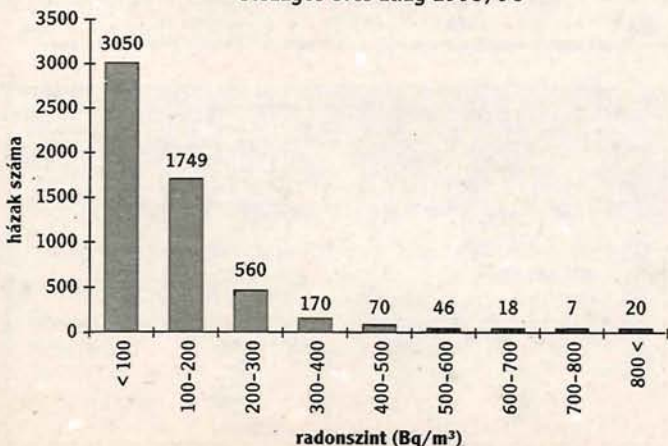
Végül álljanak itt az eredmények (az átlagos, egészséget még nem károsító radonszint 200–400 Bq/m³).

Az 1996 tavaszán (1996. június 23-ig) mért radonszintek országos eloszlását, ill. az éves átlagok országos eloszlását az alábbi grafikonok mutatják:

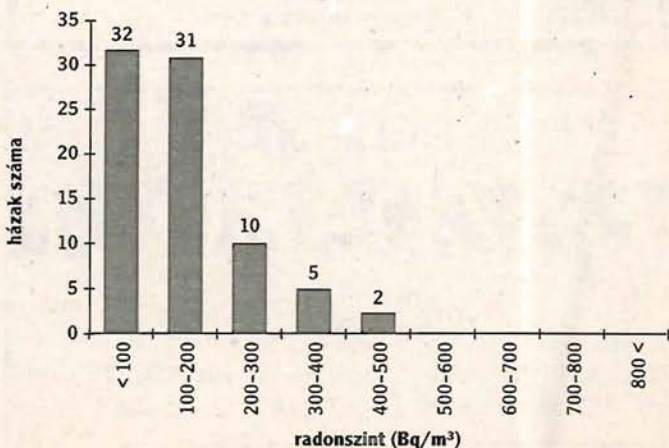
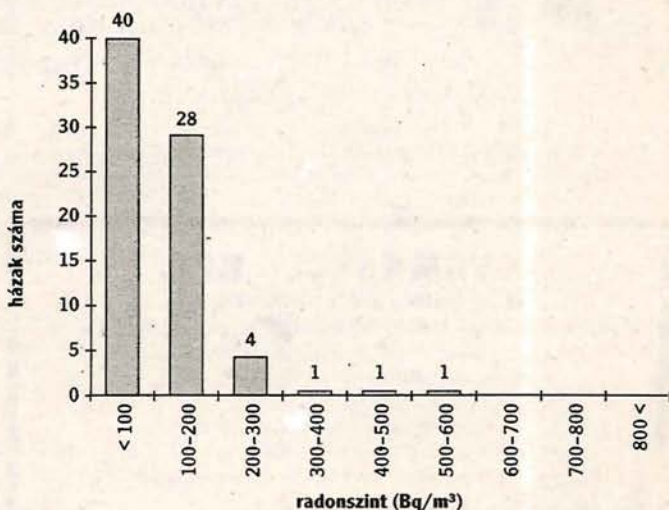
Országos eloszlás 1996. tavasz

Országos éves átlag 1995/96

Gyomaendrőd házainak eloszlása 1996 tavaszán és éves átlagban:

THERM U X

ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

5500 GYOMAENDRÓD, IPARTELEP ÚT 3. T/F: 66/386-614, 386-226

- Fenyőgerenda, fenyő fűrészáru kapható.
- Tetőszerkezet faanyagára megrendelést felvesszünk.
- Fehér, világos tölgy, fenyő laminátos bútortlap eladó, igény szerint méretre vágjuk, élfóliázzuk.
- Osztályozott adalékanyagból bármilyen betonkeveréket előállítunk.

Keresse fel Gyomaendrőd legnagyobb használtruha-kereskedését, a TUTI-TURI-t, ahol most óriási télikabát-kollekcionkból akciós áron válogathat. Címünk: Fő u. 230.

Akció!

Férfizokni-vásár a fehérneműboltban a STOP butiksonon október 7-14-ig.

FEKETE, SZÜRKE ÉS FEHÉR SZÍNBEN EGYSÉGESEN 150 Ft.

Melltartók, topok, bodyk 50%-os árengedménnyel.

VÁROM KEDVES VÁSÁRLÓIMAT.

Gyomaendrőd, Bajcsy 45.

Nyitva: hétfőtől péntekig 9-12, 14-18, szombaton 9-12 óráig.

GYOMASZOLG KFT.

Gyomaendrőd, Ipartelep u. 2. Tel.: 386-233 Fax: 386-269

Állunk a lakosság és a közületek rendelkezésére az alábbi tevékenységekkel:

- magas- és mély-építési kivitelezés és szolgáltatás,
 - szemétszállítás,
 - szállítás, gépbérlés,
 - betonértékesítés, helyszínen történő kiszállítás,
 - teljes körű temetkezési szolgáltatás,
- Vállaljuk sírkő készítését és műkövesmunkákat.

Temetkezési részleg

Elköltözött az Ipartelep u. 2.-be!

Farkas Máté

GAZDABOLT

Apponyi u. 3.

Telefon: (06-20) 432-170

VIRÁGHAGYMÁK • VIRÁGFÖLD • VIRÁGCSERÉP •
DEMIZSON • MŰANYAG HORDÓK • CSÁVÁZÓSZEREK.

ENDRŐD ÉS VIDÉKE
TAKARÉKSZÖVETKEZET
alapítva 1957. május 18.

KÉT NAP EGYMÁSÉRT.

A magánéletben is vannak jeles ünnepek, amikor rokonok, barátok felkeresik egymást. Nekünk is van születésnapunk, de közös ünnepünk a Takarékosági Világnap is.

Régi és új barátainkat ünnepi nyitva tartással várjuk kirendeltségeinken október 30-án (szerdán) és október 31-én (csütörtökön) 7.30-18 óráig.

Keressen fel most is, ha betétet akar elhelyezni, ha kölcsönigénye van, ha számlát akar nyitni vagy azon forgalmazni, ha új szolgáltatásunk (devizaszámla, valutavétel, -eladás) érdeklí, vagy akkor is, ha ünnepünkön csak találkozni akar velünk.

Várjuk Önt endrői és gyomai kirendeltségeinken.

DINYA IMRE

VAS-MŰSZAKI BOLTJA

Bajcsy-Zs. út 98. sz. Telefon: 06-60/388-953
HŰTŐK, KONVEKTOROK, KERÉKPÁROK.
HÁZTARTÁSI ESZKÖZÖK, SZERELVÉNYEK,
CSAPOK ÉS SOK EGYÉB!

A Lakásfelszerelési Ajándék Shop

(Gyomaendrőd, Fő út 208.)

nagy választékban,
kedvező áron kínál poharakat,
kelyheket.

Ezenkívül háztartási kisgépeket, világítástechnikai termékeket kedvező áron. Ugyanitt válthat 100, 200, 500 Ft értékben vásárlási utalványokat.

ÉPÍTŐIPARI ÉS SZOLGÁLTATÓ BETÉTI TÁRSASÁG
5500 GYOMAENDRŐD, Tompa M. u. 22. Telefon/fax: (66) 386-186

- út, leállósáv, víz, szennyvízbekötés tervezése, kivitelezése
- építőmesteri munkák elvégzése
- homok, homokos kavics, közútalék szállítása
- földmunkavégzés autogrédrel, úthengerrel
- kis felületek aszfaltozása

Rádiótelefon: 06-60/384-225

cserébere

- Alig használt csempeburkolatú Mekalor luxus márkájú olajkályhám elcserélném hibátlan balos asztali vagy teatűzhelyre. Csak kifogástalan állapotú érdekel. Vaszkó János, Gyomaendrőd, Toronyi u. 1.

APRÓHIRDETÉS

- A gyomai katolikus egyház az öregtemetői csőszházat díjmentesen felajánlja lebontásra és romeltakarításra. Kerentessy József.
- 2800 db új vályog eladó (17 Ft/db). Érdeklődni: Csokonai u. 18., Rausch Béla.
- Németjuhász kölyökkutya 9 hetes 2000 Ft-ért eladó. Gyomaendrőd, Attila 2.
- Érettségizettek, figyelem! Pénzintézet részére fiatal munkatársakat keresek. Telefon: Körösladány 479, Molnár Lajos.
- Tetőtér-beépítéses, többgenerációs, alápin-cézett; nagy, új ház eladó (6 szoba + nappali). Vállalkozásra is alkalmas. Telefon: 06-60/305-884.
- Vásártéri-ltp. 21. épület első emeleti gázkonvektoros, redőnyös, vízórás lakás eladó. Érdeklődni: Bulla, 66/311-423, 06-60/483-965, este.
- Gyomaendrődön, a Német-zugi soron 1015 m²-es kert eladó. Érdeklődni: Gyomaendrőd, Ady u. 18. sz. alatt vagy a 386-142-es telefonon.
- Gyomaendrődön a Petőfi S. u. 1. szám alatti családi ház eladó. Érdeklődni: Gyomaendrőd, Mátyás kir. 2/A. Telefon: 06-66/386-859, 06-20/422-435.
- Gáztűzhely gázpalackkal, csempekályha, olajkályha eladó! Érdeklődni: Gyomaendrőd, Kulich Gy. u. 12.
- Régi típusú, négyszobás lakás, több melléképülettel, nagy portával eladó. Gáz az udvarban. Érdeklődni: Gyomaendrőd, Fazekasi u. 11., Szujó Istvánné.
- Jó állapotban lévő Zsuzsi kézi kötőgép eladó. Gyomaendrőd, Selyem út 36/1.
- Pásztor J. utcában pizzéria berendezése, szék, asztal, csillár, gáztűzhely, szieszta stb. eladó. Érdeklődni: Vásártéri-ltp. 30/A/2.
- Négyütemű Trabantot vennék. Ajánlatokat: Körgát u. 29/1., este.
- Bánomkertben 904 négyszögöl szántó eladó. Érdeklődni: Gyomaendrőd, Kató József u. 2.

KUTYATULAJDONOSOK, FIGYELEM!

Október 20-tól kóbor kutyák befogását tartjuk. Kérjük az érintetteket, az ebtartókat, hogy kutyáikat tartsák ezentúl megkötve, elzárva!

Szobafestés,
mósolás, valamint
fürdőkadak
felújítását vállaljuk
lakosságnak
és közületeknek is.

BÉRKI ZOLTÁN

Rákóczi u. 37.
Tel.: 06-60/384-426

Testületi ülés

A szeptember 26-i testületi ülésen tárgyaltak egyebek között:

- A közoktatási törvény módosítása miatt a térítési és tandíj rendezését, amit el is fogadtak. Továbbá elfogadásra kerültek még: a Dosszié Kft. nyomdaüzem létesítésére előterjesztett ügy, a Mirhoháti u. 33. sz. telken.

- Hosszabb vitára adott alkalmat az 1997-re tervezett adótételek c. napirendi pont. Elhangzott, hogy a lakosság tűrőképessége határán van. Viszont az intézmények érdeke az emelt adóbevételek, ezért nem szabad elvetni a bevételek növelésének körülmények módját. Bizonyos adónemeket lehet emelni, de nem egyöntetűen mindegyiket. Ha látja a lakosság, hogy visszaforgatott pénze a városért, így értük is van, talán megértőbben fizetik az adókat is.

Tárgyilagosan kell nézni az egyes személyek adóztatását, ennek feltételeit.

A lakosok kifogásolták az érthetetlen, áttekinthetetlen adóértékesítéseket. Kívánalom lenne a tömör, rövid és érthető „népnyelven” közölt értesítés.

A pénzügyi bizottság megvitatta és 4:1 arányban elutasítja az adóemelést.

Az arányos teherviselés maradjon fő szempont.

Nem tudni, mit hoz a jövő, készülünk fel a lehetséges emelésre! Az üdülőtelkek, házak adóját kezeljük rugalmasan!

Felháborító a privatizációs miniszter eljárása, aki milliárdokat fizet egy vizsgálatért, amely honorárium több, mint Gyomaendrőd évi költségvetése.

A kommunális adó meghatározásakor vegyék figyelembe, ki tartja rendbe házatáját, ki nem, ettől függően kevesebbet vagy többet vessenek ki. Ezt tartassák be.

Az adók emelését nem lehet elvetni.

Az elfogadott javaslat – 1 tartózkodással 1 ellenszavazattal – lényege, hogy nem tartják a képviselők egyelőre indokoltnak a helyi adók emelését, de a jegyző dolgozza ki a módosításról a rendelettervezetet.

- Elfogadtak az Állami Számvevőszék vizsgálatáról szóló tájékoztatást. Kiderült, hogy semmilyen elmarasztaló észrevétel nem jelentettek, megelégedéssel zárták a vizsgálatot. Mindemellett egy külső szakember alkalmazása kívánatos lenne...

- Szintén elfogadta a testület a Városi Gondozási Központnál végzett szakmai-gazdasági vizsgálati jelentést. Ezt az ügyet is meglehetősen hosszan tárgyalták. Gonda Edit, az intézmény vezetője is szót kapott. A problémákat, hiányosságokat, a felvetett kérdéseket próbálta megmagyarázni.

Végül a testület elfogadta a vizsgálati anyagot: az intézményvezető személyi felelősségét nem állapítja meg a kialakult helyzetért. Megemelik 4,2 millióval a gondozási központ támogatását. A vezető pedig jelentse a tényleges többlettámogatási igényét, amit a hivatal majd felülvizsgál.

- Kettő tartózkodással fogadták el a város egészségügyi ellátásának jövőbeni átalakítását. (Lásd. dr. Gedei fogorvosnő nyilatkozatát!)

A jegyző ezután összehasonlította a gondozási központ és az egészségügy helyzetét, mindkettő vezető szerepét és tevékenységének hatékonyságát is. Az egészségügyben érezhető volt a konzekvenciák helyes levonása, a szükséges intézkedések megtétele, míg a másiknál kevésbé... (Ezt sajnós Gonda Edit és Co. nem várta meg.)

A polgármester jegyzőkönyvbe mondta, hogy a képviselő testület a szülőotthon 1996. december 31-i megszűnését szomorúan veszi tudomásul, de mint tényt elfogadja. Ugyanakkor megköszöni dr. Csaba Kálmán eddigi fontos, odaadó tevékenységét...

- A testület 9 igennel, 3 tartózkodással, 1 ellenszavazattal elfogadta, hogy a Kner I. Gimnázium Természetbarátainak Köre ne kapja meg a bükk-szentkereszti üdülő alatti földterület tulajdonjogát.

- Egy ellenszavazattal elfogadták a balesetveszélyessé vált nyárfák kitermeléséről és újratelepítéséről a tervek elkészíttetését a 668. hrsz.-ú 187 B erdőrészlet területére.

A „90 naposak”

NINCS MUNKA, MERT CIGÁNY...?!

A szeptember eleji gazdag esőtől áztott, sáros gyepen közelíttem meg a gyomai ligetben gereblyező asszonyokat. Láthatóan a lázas sietségtől mentes a tevékenységük.

Ketten készséggel bemutatkoznak, társuk nem.

Megtudtam, hogy ezelőtt a helyi sütőiparnál dolgoztak, '91 óta munkanélküliek, az ottani átalakulások kezdete óta. Nyolc osztályt végeztek. Talán ezért is, sajnos azóta nem sok lehetőségük volt az elhelyezkedésre, bár szívesen elmennének valahová dolgozni.

Egyikük megjegyezte, hogy amikor munkára jelentkezett városunk egyik cipőgyártó üzemében, egyenes úton elutasították. Szerinte csak azért, mert cigány származású...

„A beiskolázási költségek is ott vannak”

Erdeiné bevallotta, hogy az endrői bérlakására valamennyi lakbértartozása is összegyűlt már, ezért nem is kapott segélyt gyermeke tanszervásárlására az idén, pedig csak nagyon nehezen tudja összehozni erre a pénzt.

Furcsának tartják a mostani helyzetet, amikor mindenki csak a saját zsebet szeretné teletömni, ugyanakkor ezek nem tördnek a másik emberrel.

Beszéltek olyan esetről, hogy az illető árulja saját házát, mikor bérlakásban lakik...

Ki a felelős a helyzetért, ami rajtuk kívül nagyon sok mindenkit érint? Szerintük egyértelműen „fent” a kormány, „mert a polgármester biztos nem juttatott volna bennünket ilyen sanyarú helyzetbe!”

B. hegesztő. Budapesten az Élgépnél dolgozott. A kereset tűrhető volt, de az országot bebarangoló, sok utazással tűzdelt utazás már kevésbé.

Aztán Gyomán segéd-, betanított munkásként alkalmazták különböző helyeken. Két éve munkanélküli. (Ez idő alatt képezte magát hegesztőnek a munkaügyi központ segítségével.)

A feketemunkát szívesen elvállalják „De fizetsége válogatja!” – mondták.

A ezzel kapcsolatban meg tud nevezni Gyomán is több céget, amelyek alkalmaznak ilyen munkaerőt.

„Néha jól jön egy kis kereset” – mondta erre B.

A hozzáfűzte, hogy nem kellene a kisembereket közmunkával büntetni. „Csak annyit mondok, hogy fent megszavazzák maguknak a nagy pénzeket, nekünk meg idedobják a minimál – éhbért –, amiből nem lehet megélni tisztességesen...”

Bűnösnek tartják a kormányt, hogy a helyzet idáig süllyedt.

B. így summázza ezt: „A múlt rendszer is ludas benne, mikor minden nagyon szép, minden nagyon jó volt. Csak vették fel egymás után a kölcsönöket, amit most kell visszafizetnünk, és nem a felelősöknek, hanem a népnek. Miközben most az embereket mindenhol elküldik. Csoda a szegénység?”

A tovább panaszkodott. „Két gyermekemnek a tankönyveket csak részletekben tudtam megvenni. Az igazgatónő megnyugtatóan, hogy van, aki rosszabb körülmények között él és csak könyvenként képes megvenni gyermekének a szükséges tanszert.”

Részükre november 30-án fejeződik be a 90 napos közhasznú foglalkoztatás. „Mellesleg” a megszólítottak mindegyike tisztában van, hogy ez a 90 nap mit jelent.

A 90 napos közfoglalkoztatás elvégzése további 2 évre biztosítja a támogatást részükre, ami 7680 Ft-ot jelent havonta, viszont nem jelenti azt továbbra sem, hogy ebből tisztességesen meg lehet élni, gyerekeket lehet óvodába, iskolába küldeni, villanyt, gázt, vizet, mindennapi betevőt fedezni...

Van-e és mi a megoldás?

Szerintük a feketemunkát jogosan teszik, „ha kapnak egy kis pénzt érte”

A családot el kell tartani – mondták –, és a rezsikiadások bizony őket is sújtják. „Azonban vigyázni is kell ezzel, mert sokan névtelen levélben «jelentik», ha elmegy az ember libát tépni például. Ráadásul itt is jelen kell lenni” – mutat a nedves falevelektől tarkálló gereblyére (a 90 napos közhasznú foglalkoztatás).

A liget kissé távolabbi pontján két férfit találtam fűkaszás közben. Ők inkább elhallgatták nevüket...

A állattenyésztő-képesítéssel rendelkezik. Megfordult Németországban is, igaz, nem sokáig, csak másfél hónapig, mert nem egyezett ottani gazdasszonyával.

Ezután Öregszőlőben három hónapot dolgozott egy telepen. Egyébként csak most várja az első jövedelem pótló támogatásának kiutalását, vagyis „kezdő” e téren.

Rendkívüli testületi ülés

Hanyecz Margit képviselő indítványának megvitatására szeptember 12-én rendkívüli testületi ülést tartottak. A mintegy kétórás, igen sok hozzászólással tarkított vita az ülés egyetlen napirendje körül gyűrűzött. Nevezetesen az önkormányzati tulajdonú földek használat útján történő hasznosításra kiírt árveréssel kapcsolatban.

Hanyecz képviselő indítványa az volt, hogy 10 ha alatti földtulajdonnal rendelkezők (vagy egyáltalán földdel nem rendelkezők) és helyiek licitálásának nem 50%, hanem csak 30% előzetes bérleti díj befizetésével.

A város vezetése a vidéki földesurak helyett inkább a helyiek segítségével törődjék, akik nehéz körülmények között élnek – írta levelében a képviselőnő.

Többek közt vitáztak a városatyák azon, hogy ki is számít ma szegénynek. Ezeknek lenne-e annyi indulótökéjük, hogy meg tudják művelni a földjüket? „Egy kivétellel még szegény ember nem

jelentkezett azzal a polgármesteri hivatalban, hogy földet akar vásárolni – mondta a polgármester, dr. Frankó Károly. Konkrét személyekről listát kelleni vezetni, ki is lenne igénylő... Elhangzott, hogy a legtöbben saját földön szeretnének gazdálkodni, de a térszékben kiűzték belőlük az önálló gondolkodást...

A földnek van értéke, ezért van igény iránta.

Felvetődött, hogy az eddigi licitálásból kimaradt földeket kik és miért művelik jogtalanul? Gyuricza Máté csoportvezető megnevezte, hogy kik azok, akik nem fizettek eddig bérleti díjat: az egyik csoport Batori képviselő javaslatára a Nagyállási Gazdák Kft., a másik Hunya Lajos és társai. Ezen személyek, jogi személyek a tulajdonviszonyok rendezéséig nem kívánják fizetni.

A szavazáson végül arról döntöttek, hogy kívánja-e a testület a javaslatokkal módosítani az ide vonatkozó korábbi rendeletét.

A jelen lévő 15 képviselő közül 12-en nemmel, 1 igennel (a bejelentő Hanyecz M.) szavazott, 1 tartózkodott, 1 pedig nem voksolt (?!).

A későbbiekben Hanyecz Margit nyújtotta be kidolgozott javaslatát a '97-es gazdasági évre vonatkoztatva.

Az amúgy is feszült hangulatot az ülés után egy incidens fokozta a városháza folyosóján, miközben a képviselők elvonultak. Dr. Weigert József elszabadult indulatának nem sok vetett gátat, mikor hangos szóval fenyegette a munkáspárti Dávid Istvánt az évtizedekkel ezelőtti kényszerű téveszesítés miatt, ami minden mostani baj okozója dr. Weigert szerint...

A tettelegességre nem került sor, mert a polgármester jobb belátásra bírta a feleket...

cserebere

Továbbra is várjuk olvasóink cserebere-ajánlatát, apróhirdetését. Ezek most már ingyenesek a Híradóban.

Töltsd ki az alábbi szelvényt és juttassa el kitöltve hó végéig a Híradó szerkesztőségébe!

Cserére fel lehet ajánlani bármit, amit meguntunk vagy feleslegessé vált, azonban van, lenne esetleg más, amit szívesen látnánk helyette...

Gyomaendrődi Híradó szerkesztősége, Szabadság tér 1. sz. Telefon: 386-122, fax: 386-320.

J U D O

A Károlyi fiúk nem hagynak kétséget a továbbiakban sem arról, hogy judóban a lehető legjobb úton járnak. Az őszi versenyeidény kezdetén máris a következő remek eredményekkel rukkoltak elő:

Pakson rendezték szeptember 7-8-án a Nemzetközi Országos Rangversenyt „Atom-kupa” néven, diák A-B-C serdülők részére. A 600 induló versenyző közül Balog Zoltán diák B 49 kg-ban első, Szurovecz Tibor diák B 58 kg-ban első, Kónya Katalin serdülő 45 kg-ban első, Stranzski Mihály diák B 45 kg-ban harmadik, Kun József diák C 35 kg-ban ötödik, Schwalm Gergő serdülő 57 kg-ban hetedik, ugyancsak hetedik lett Vetró Péter diák A csoportban.

Mint Károlyi Antal a csapat edzője elmondta, ezen az őszi első versenyen az edzőtáborban végzett jó munka hatása

nagyon érezhető volt. A gyerekek nemcsak a tatamira bizonyítanak, hanem a csapatszellem alakításában, a küzdő modorban, az egymásért való szurkolásban is a legjobb irányba haladnak.

Szeptember utolsó hétvégéjén Tatán léptek tatamira a gyomaendrődi judós tehetségek. Ezúttal az Országos Nemzetközi diák A-B-C korcsoport részére kiírt versenyen. Az eredményeik most is derekas helytállást igazolnak.

50 szakosztály 460 versenyzője közül 49 kg-ban B kcs.-ban 1. Balog Zoltán, 58 kg-ban B kcs.-ban 2. Szurovecz Tibor, 45 kg-ban A kcs.-ban 2. Vetró Péter, 45 kg-ban B kcs.-ban 3. Stranzski Mihály, 45 kg-ban B kcs.-ban 5. Dancs Tamás, 30 kg-ban B kcs.-ban 5. Gózon Gábor. E verseny után 25 ponttal a gyomaendrődiek 8.-ak a rangsorban.

INGYENES CSEREBERE-HIRDETÉS (APRÓHIRDETÉS)

Feladó neve:

Címe:

Cserebere- (apró-) hirdetés szövege

(max. 20 szó):

(olvasható írással!)

KENYÉRAKCIÓ!

Október 3-tól minden csütörtökön elsősorban nyugdíjasok és nagycsaládosok részére! Előjegyzés minden kedden este 18 óráig.

Formakenyér – 1 kg 83 Ft.

Nyitva tartás: hétfőtől szombatiig 6-11-ig, du. 14-18-ig, vasárnap 7-11-ig, du. 14-18-ig.

GA LGÓCZI ÉLELMISZER, Béke u. 20. sz., telefon: 06-60/305-986

Rendőrségi hírek

- Sajnos tovább folytatódnak városunkban a kerékpárlopások. Ne adjunk lehetőséget azoknak, akik kerékpárokra „utaznak”, jól zárjuk le azokat, ha lehet zárt ajtó mögött tartjuk.
- 12-ére virradóra egy Polski Fiatról két jobb oldali kerekét a Vásártéri-ltp.-n leszerelte eddig ismeretlen tettes. Socózugi víkendházaba törtek be. Horgászbót, plédeket, villáskulcsokat 12 Ft értékben vittek el.
- 14-én 18.20-kor baleset történt a Fő út 144. sz. előtt. Gyalogost személygépkocsi gázolt el. Ennek során könnyebb sérülést szenvedett a szerencsétlenül járt.
- 14-re virradó éjjelen ismeretlen tettesek a Kishajó sörözőbe látogattak, ahonnan cigarettát vittek el és a játégek pénztartalmát...
- 16-ra virradóan a Shell benzinkútról loptak el ismeretlen tettesek egy 12 V-os akkumulátort. A kár kb 12 ezer Ft.
- Hunya egyik házából tv-t, étkezészetet, egyéb holmikát raboltak el eddig ismeretlenek. A kár itt kb. 30 ezer forint.
- A Rózsahelyi Általános Iskolában valaki iskolatáskát loptott.
- Kocsifeltörés is történt 17-án, de a sértett nem kíván feljelentést tenni.
- 19-re virradóan a Peresi holtág menti nyaralókat, víkendházakat törték fel. Egyebek mellett tv-ket, gázpalackokat, horgászbótokat, ágyneműket vittek el. 100 000 Ft-nyi a becsült kár.
- A Simai-zugban is történt hasonló betöréses eset.
- 21-én délelőtt a 46-os főközlekedési úton az „olajosok” útjánál a kereszteződésben gépkocsi kerékpárost ütött el, aki súlyos 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.
- 21-re hasadó hajnalon a Vásártéri-ltp.-n megint gyűjtőútnján tevékenykedett a Polski Fiatok kerékeszerelője. Újabb két, ezúttal első kerékkel gazdagította arzenálját.
- 22-én éjszaka újabb Socózugi nyaraló látta kárát a betörőnek, aki innen sem üres kézzel távozott, hanem horgászfelszereléseket, magnórádiót vitt el 45 ezer Ft értékben.
- 23-án az éjszakai órákban a besenyszegi kocsmában betörés után a tettes a játékautomatákat fosztotta ki.
- 26-án jelentették be, hogy ez alkalommal a Torzsás-zug víkendházaiba látogattak szorgos kezű elkövetők.
- 27-én egy telefonfülkében a készülék zárját fúrták meg, de az így sem adta meg magát, ezért üres kézzel hagyta el azt a pénzéhes tettes.
- 27-e éjjelen a Csokonai utca egyik házába törtek be, annak is a szerszámtárolójába. Onnan rotakapát, fűnyírót, szivattyút 120 ezer forint értékben találtak érdemesnek elvinni.
- 28-án este 20.20-kor bejelentették, hogy a 46-os főúton Nagylapos és Gyomaendrőd között személygépkocsi elűtött egy kerékpárost, aki olyan súlyosan megsebesült, hogy a kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. Az eljárás folyamatban van.
- 29-én jelentették be, hogy az ÁFÉSZ-irodába az udvar felől behatoltak az ablak betörése után. A szemle során kiderült, hogy onnan nem vittek el semmit. Az eljárás folyamatban van.

Áldozat: a szülőotthon

Dr. Gedei Margit főorvos magyarázta a város egészségügyének változását következő nyilatkozatában

Az országos ágycsökentési láz elérte Gyomaendrődöt is. A megyei egyeztető fórumon javasolták a gyomaendrői szülőotthon bezárását. Így 1996. december 31-ig működik még, azután megszűnik. Viszont a lakosság egészségügyi ellátása érdekében pályázaton 15 milliót nyertünk, amit az épületek átalakítására, műszerek vásárlására fordítunk. Az önkormányzat támogatást ígért az esetleges hiányzó összegre. Amíg az átalakítások megtörténnek, addig a meglévő szakrendelések a mostani helyükön üzemelnek.

A szülőotthon megszűnésére a finanszírozási elégtelenség miatt és az előírt szakmai minimumfeltételek biztosítása miatt került sor. 30 ágyra 7 orvos és 8 szülésznő jutott.

A Tb támogatása olyan alacsony, hogy jelenleg lényegesen alacsonyabb dolgozói létszám mellett is a szülőotthon működése veszteséges, így a továbbiakban méginkább működésképtelen lenne.

Az önkormányzat pedig a szűkös anyagi lehetősége miatt a különbözetet nem tudja biztosítani (14–15 millió/év). A legrosszabb, hogy a Tb elzárkózott a szülőotthon további működtetésétől.

(Ezt nevezi kormányunk szívet tépő nyilatkozataiban szociális, gondoskodó, reformizáló... politikának – a szerk.)

Az átalakítás után belgyógyászat, sebészet, nőgyógyászat, tüdőgyógyászat, szemészet, labor, röntgen, ultrahang, onkológia szakrendelések állnak majd a lakosság rendelkezésére a meglévő ellátások mellett.

Csökkent óraszámban tervezzük a fül-orr-gége, bőrgyógyászat, reumatológia, ideggyógyászat és urológia szakrendeléseinek indítását. Az alapellátás színvonalának javítása érdekében a jobb állagú tüdőgondozó épületében alakítjuk ki a két felnőtt- és egy gyermekorvos, fogorvos és a védőnők részére a rendelőket.

- B -

Az Országos
ÁFÉSZ-napok keretében

1996. október 7–12. között

a szövetkezet üzleteiben

árengedményes vásárt tartunk.

A vásár ideje alatt számos élelmiszert
és vegyi árut nagy árengedménnyel kínálunk,
amíg a készlet tart.

Miért ne fizetne kevesebbet?

*Októberi bevásárlásait kezdje
a Gyomaendrőd és Vidéke ÁFÉSZ üzleteiben!*

GYOMAENDRŐDI HÍRADÓ • Gyomaendrőd Város Önkormányzatának lapja • Felelős szerkesztő: Biró Károly

Kiadja: Gyomaendrőd Képviselő-testülete • 5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1. • Tel.: 66/386-122/123 • Fax: 66/386-320
Felelős kiadó: dr. Frankó Károly polgármester • Készült: A&M Stúdió, Békéscsaba • Nyomás: Paulik és Társai Bt., Békéscsaba
Terjesztik a gyomaendrőd kereskedők. • Engedélyszám: III/PHF/108/BE ISSN 0238-8391